

3. Демченко М.В. Сучасний стан та проблеми розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні / М.В. Демченко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 20.9 – С. 161-167.
4. Кривобок Ю. Сучасний стан та перспективи недержавних пенсійних фондів / Ю. Кривобок // Вісник Пенсійного фонду України. – 2014. – № 4 (106). – С. 10-11.
5. Шаварина М.П., Шаманська Н.В. Недержавне пенсійне забезпечення в Україні в умовах становлення ринкової економіки / М.П. Шаварина, Н.В. Шаманська // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2015. – № 19. – С. 213-218.
6. Пенсійна реформа в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pension.kiev.ua/>.
7. Підсумки розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.dfp.gov.ua.

УДК 368

В.М. Юхименко,

аспірант кафедри страхування та ризик менеджменту,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

РЕГУЛЮВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ: ДОСВІД США

Забезпечення стійкості страхового ринку і захист інтересів споживачів є першочерговим завданням регуляторного органу будь-якої країни. Важливим чинником створення безпечного та стабільного ринку страхування є платоспроможність страхових організацій, оскільки тільки платоспроможна страхова компанія може своєчасно виконувати свої зобов'язання, перш за все, перед страхувальниками.

На сьогоднішній день, вважається, що найбільш ліберальною, в розрізі кількості діючих на ринку страхових організацій, є американська модель нагляду за платоспроможністю страховиків. Дана модель націлена на забезпечення високого рівня страхового захисту за допомогою розвитку

конкурентного середовища, що, в свою чергу, відображається на якості страхових послуг. За даними щорічного рейтингу Світового Банку, США займає 7 місце з 189 країн світу за легкістю ведення бізнесу, Україна – 83 [3].

Через таку свободу входження на американський ринок, відчувається значно більша кількість страховиків (порівняно з іншими країнами), які не в змозі виконувати свої зобов'язання. Так, згідно з дослідженням, проведеним А.М.Бест у 1999 році, в США за 30 років неплатоспроможними виявились близько 640 страхових організацій (табл. 1). Проте, в даному дослідженні не вдалося ідентифікувати причину неплатоспроможності більш ніж 200 страховиків, а також зазначається, що іноді, причиною деяких банкрутств ставав вплив декількох факторів, які могли не проявлятися за місяць, а то й навіть за рік до моменту банкрутства. Разом з тим, 41,5 % випадків неплатоспроможності пояснюється проявом страхового технічного ризику, а 14 % – інвестиційного. У зв'язку з цим, основним завданням регулювання страхових органів США є контроль платоспроможності страхових організацій.

Таблиця 1

**Основні причини неплатоспроможності страховиків у США
з 1969-1998 рр.***

Причини неплатоспроможності	Кількість неплатоспроможних компаній	Частка, %
Недостатній розмір резервів	143	22,4
Великі темпи росту	86	13,5
Катастрофічні збитки	36	5,6
Знецінення активів	40	6,3
Відмова перестраховика від виконання своїх зобов'язань	22	3,4
Закордонна материнська компанія	26	4,1
Переорієнтація поля діяльності страховика	28	4,4
Шахрайство	44	6,9
Різне	44	6,9
Не ідентифіковано	169	26,5
Всього	638	100

**Джерело: складено автором на основі [1, 2]*

Проведений аналіз причин неплатоспроможності страховиків США показав, що обмежуватися на практиці тільки вимогами і методами державного регулювання для цілей внутрішнього управління страховою організацією

недостатньо. По-перше, органи страхового нагляду зазвичай розглядають платоспроможність у вузькому сенсі. Мається на увазі, що при розробці моделей регулювання платоспроможності, враховуються тільки страхові зобов'язання, а, отже, не беруться до уваги інші зобов'язання. По-друге, для побудови моделі регулювання, зазвичай, наглядовими органами використовується узагальнена, середня оцінка, яка не враховує особливості розвитку конкретного страховика. По-третє, в умовах, які швидко змінюються, державні вимоги з часом втрачають актуальність, особливо на ринках, що розвиваються. Тому, доцільним є використання внутрішніх систем контролю та управління платоспроможністю, подібно до тих, що використовуються в Solvency II.

Наразі, надзвичайної актуальності набувають питання гармонізації національного та європейського законодавства. Зокрема, в розрізі перегляду вимог до платоспроможності страхових організацій, повинні враховуватись інтереси усіх суб'єктів ринку страхування та його специфіки. Також, для виявлення найприйнятнішої моделі оцінки платоспроможності страхових організацій, вважається доцільним здійснення порівняльного аналізу зарубіжних підходів та виявлення недоліків вітчизняної методики оцінювання платоспроможності страховиків України. У зв'язку з цим, доцільним вважається використання американської моделі регулювання платоспроможності в Україні як основи для забезпечення мінімального її рівня.

Список використаної літератури

1. Best, A.M. (2004) Best's Insolvency Study – Property Casualty U.S. Insurers 1969-2002, Oldwick, NJ: A.M. Best Company.
2. Roger Massey Insurance Company Failure / General Insurance Convention // Conference paper – 2002 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.actuaries.org.uk/sites/default/files/documents/pdf/insurance-company-failure.pdf>.
3. World Bank. 2016. Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency – 2016 – 54 p. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/~media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB16-Chapters/DB16-Mini-Book.pdf>.